

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

NR
56

RYNEK OWOCÓW I WARZYW

stan i perspektywy

P Ó Ł R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1992 ROKU

ISSN 1231-2584

**ANALIZY
RYNKOWE**

Redakcja naukowa
Bożena Nosecka

LIPIEC 2020

KOMITET REDAKCYJNY:

Marian Podstawka
Stanisław Kowalczyk
Aldona Skarżyńska
Iwona Szczepaniak
Piotr Szajner

RECENZENT:

Mariola Kwasek

REDAKCJA NAUKOWA RYNKU OWOCÓW I WARZYW:

Bożena Nosecka

Oceny i komentarze prezentowane w Analizach Rynkowych są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów.
Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji,
które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w publikacji prosimy o podanie źródła.

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Ekonomiki Gospodarstw Rolnych i Ogrodniczych IERiGŻ-PIB
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Aldona Skarżyńska

PROJEKT OKŁADKI: Leszek Ślipki
SKŁAD: Barbara Walkiewicz
DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
Ark. wyd. 5,61

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Owoce	6
1. Rynek w UE	6
<i>dr hab. Bożena Nosecka, prof. IERiGŻ-PIB,</i>	
<i>mgr inż. Łukasz Zaremba, IERiGŻ-PIB</i>	
2. Rynek w Polsce	8
2.1. Produkcja	8
<i>dr inż. Paweł Kraciński, IERiGŻ-PIB</i>	
2.2. Przetwórstwo	10
<i>dr hab. Bożena Nosecka, prof. IERiGŻ-PIB,</i>	
<i>dr hab. Iwona Szczepaniak, IERiGŻ-PIB</i>	
2.3. Handel zagraniczny	15
<i>dr hab. Bożena Nosecka, prof. IERiGŻ-PIB</i>	
2.4. Ceny detaliczne i spożycie	22
<i>mgr inż. Irena Strojewska</i>	
II. Warzywa	25
1. Rynek w UE	25
<i>dr hab. Bożena Nosecka, prof. IERiGŻ-PIB,</i>	
<i>mgr inż. Łukasz Zaremba, IERiGŻ-PIB</i>	
2. Rynek w Polsce	26
2.1. Produkcja	26
<i>mgr inż. Tomasz Smoleński, IERiGŻ-PIB</i>	
2.2. Przetwórstwo	29
<i>dr hab. Bożena Nosecka, prof. IERiGŻ-PIB</i>	
2.3. Handel zagraniczny	31
<i>mgr Anna Bugała, IERiGŻ-PIB</i>	
2.4. Ceny detaliczne i spożycie	36
<i>mgr inż. Irena Strojewska</i>	
Aneks	40

W 2019 r., według danych GUS, produkcja owoców w Polsce zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 22,4% do 3,9 mln ton. Obniżyły się zbiory niemal wszystkich owoców, a najbardziej (o 23,0%) spadła produkcja jabłek. Zbiory warzyw gruntowych zmniejszyły się o 6,3% do 3,85 mln ton, a warzyw spod osłon wzrosły o 0,7% do 1,17 mln ton. W 2019 r. łączna produkcja owoców w UE-28 obniżyła się z 42,9 do 39,8 mln ton, a zbiory warzyw zwiększyły się z 62,2 do 62,8 mln ton.

W wyniku obniżenia zbiorów produkcja przetworów owocowych w Polsce w sezonie 2019/20 zmniejszyła się w porównaniu z sezonem poprzednim o ok. 25% do 935 tys. ton. Decydujący był spadek z 465 do 230 tys. ton produkcji zagęszczonego soku jabłkowego. Produkcja soków wytwarzanych z owoców jagodowych i wiśni obniżyła się z 55 do 28 tys. ton, a owoców mrożonych z 425 do 380 tys. ton. Mniejsza była również produkcja pozostałych przetworów owocowych, tj. dżemów, przecierów, konserw, suszy i owoców pasteryzowanych. Produkcja przetworów warzywnych zmniejszyła się z 1,32 do 1,27 mln ton, w tym warzyw mrożonych z 650 do 600 tys. ton. Wzrosła jedynie produkcja przetworów pomidorowych (koncentratu pomidorowego, keczupu i sosów pomidorowych). Łączna produkcja soków pitnych, nektarów oraz napojów owocowych i owocowo-warzywnych zwiększyła się z 1,98 do 2,06 mln ton.

Szacuje się, że w sezonie 2019/20 łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów zwiększyły się w porównaniu z sezonem poprzednim o ok. 1,7% do 2,0 mld euro. Wynikało to ze wzrostu cen eksportowych niemal wszystkich produktów, bowiem wolumen eksportu owoców świeżych obniżył się o 18,5% do 1,06 mln ton, a przetworów owocowych o 9,4% do 1,12 mln ton. Decydujące było zmniejszenie sprzedaży zagęszczonego soku jabłkowego i mrożonych owoców. Wzrost cen większości przetworów spowodował

też zwiększenie z 928,7 do 940 mln euro wpływów z eksportu warzyw i ich przetworów. W sezonie 2019/20 utrzymała się tendencja wzrostowa wartości eksportu pieczarek i ich przetworów. Wpływy z zagranicznej sprzedaży tych produktów wzrosły o 4,3% do rekordowego poziomu 505 mln euro. Łączna wartość eksportu owoców i warzyw oraz ich przetworów (łącznie z pieczarkami i ich przetworami) zwiększyła się z 3,39 do 3,45 mld euro.

W sezonie 2019/20 łączny import owoców wyniósł 1,64 mln ton, wobec 1,68 mln ton w sezonie poprzednim. O spadku przywozu zadecydowało zmniejszenie z 521,5 do 476 tys. ton importu owoców cytrusowych. Obniżył się też przywóz winogron, nektaryn, arbuźów, owoców kiwi i orzechów. Wzrósł przywóz zagęszczonych soków owocowych (w tym koncentratu soku jabłkowego), a także wytwarzanych z owoców południowych konserw owocowych. Udział owoców strefy umiarkowanej i ich przetworów w łącznej wartości importu owoców i ich przetworów zwiększył się z 17 do 19%. W wyniku spadku produkcji krajowej import warzyw świeżych wzrósł o 14% do 820 tys. ton, a przetworów warzywnych o ok. 7% do 340 tys. ton. Spośród warzyw świeżych największy (o 55%) był wzrost przywozu cebuli. Łączna wartość importu owoców, warzyw i ich przetworów (łącznie z pieczarkami i ich przetworami) wzrosła z 3,34 do 3,56 mld euro. Szacuje się, że ujemne saldo handlu produktami tej grupy towarowej wyniosło 111 mln euro, wobec dodatniego w wysokości 49,1 mln euro w sezonie 2018/19.

Ceny skupu niemal wszystkich owoców ze zbiorów 2019 r. były znacznie wyższe niż ze zbiorów roku poprzedniego. W największym stopniu wzrosły ceny skupu wiśni i porzeczek czarnych. Obniżyły się tylko ceny kierowanych do przetwórstwa porzeczek czerwonych i agrestu. W sezonie 2019/20 ceny skupu jabłek deserowych wzrosły w porównaniu z sezonem poprzednim o 109,0%, a jabłek wykorzystywanych w produkcji

zagęszczonego soku jabłkowego o 85%. W 2019 r. wyższe były też ceny większości warzyw sezonowych, a najbardziej zwiększyły się ceny przeznaczanej do konsumpcji bezpośredniej fasoli szparagowej. Obniżyły się tylko ceny skupu ogórków gruntowych i papryki czerwonej. Spadły przeciętne ceny skupu warzyw odmian późniejszych. W sezonie 2019/20 najbardziej, w porównaniu do ekstremalnie wysokich w sezonie poprzednim, obniżyły się ceny pietruszki, kapusty i cebuli. Ze względu na relatywnie małe straty w trakcie przechowywania podaży warzyw w I połowie 2020 r. była większa niż w I połowie roku poprzedniego.

Szacuje się, że w sezonie 2019/20 przeciętne ceny detaliczne owoców i ich przetworów zwiększyły się w porównaniu z sezonem poprzednim o ponad 20%, a najbardziej wzrosły ceny jabłek. Średnie ceny detaliczne warzyw i ich przetworów były tylko nieznacznie wyższe. Decydujący był spadek cen większości warzyw świeżych w I połowie 2020 r. w porównaniu z I połową 2019 r. Konsumpcja owoców i ich przetworów oceniana jest w sezonie 2019/20 na 45 kg/osobę, wobec 46,5 kg/osobę w sezonie poprzednim. Spożycie produktów warzywnictwa obniżyło się z 56,1 do 55,7 kg/osobę.

W sezonie 2019/20 udział spożycia bezpośredniego w rozdysponowaniu podaży owoców szacowany jest na 31%, wobec 26% w sezonie poprzednim. Udział eksportu w podaży owoców pozostał na poziomie 20%, a przetwórstwa spadł z 53 do 49%. W podaży warzyw udział przetwórstwa, tak jak w sezonie poprzednim, wyniósł 46%. Udział spożycia wzrósł z 42 do 43%, a eksportu obniżył się z 12 do 11%.

W 2020 r. zbiory owoców będą większe od relatywnie małych ubiegłorocznych. Wzrośnie produkcja większości gatunków, w tym jabłek, dominujących w strukturze zbiorów owoców w Polsce. Wzrośnie także produkcja większości

warzyw gruntowych i utrzyma się tendencja wzrostowa produkcji warzyw uprawianych pod osłonami. W efekcie wyższych zbiorów obniżą się ceny skupu większości produktów ogrodnich.

W sezonie 2020/21 większa niż w sezonie poprzednim będzie produkcja większości przetworów owocowych, w tym głównie zagęszczonego soku jabłkowego i koncen-

tratów soków wytwarzanych z owoców kolorowych. Ze względu na słabą jakość owoców ze zbiorów tegorocznych, zmniejszy się może produkcja owoców mrożonych. Wzrośnie produkcja przetworów warzywnych, w tym głównie warzywnych mrożonek. Zwiększy się wolumen eksportu i spadną ceny eksportowe owoców, warzyw i ich przetworów. Obniży się import owoców strefy umiarkowanej. Zwiększyć

się może import owoców południowych, choć ostateczna jego wysokość, zwłaszcza w odniesieniu do owoców sprowadzanych spoza Europy, zależy będzie od stanu rozwoju pandemii COVID-19, stwarzającej duże problemy w logistyce sprzedaży. Mniejszy będzie przywóz warzyw, w tym głównie cebuli. Obniżą się ceny detaliczne i wzrośnie konsumpcja większości produktów ogrodnich.

SUMMARY

In 2019, according to the CSO data, the production of fruit in Poland decreased when compared to the previous year by 22.4% to 3.9 million tonnes. The harvest of nearly all fruit decreased, with the highest decrease (by 23%) in the production of apples. The harvest of field vegetables decreased by 6.3% to 3.85 million tonnes and of vegetables under cover by 0.7% to 1.17 million tonnes. In 2019, the total production of fruit in the EU-28 decreased from 42.9 to 39.8 million tonnes and the harvest of vegetables increased from 62.2 to 62.8 million tonnes.

As a result of the decreased harvest, the production of fruit products in Poland decreased in the 2019/20 season, when compared to the previous season, by about 25% to 935 thousand tonnes. Decisive was the decrease in the production of concentrated apple juice, from 465 to 230 thousand tonnes. The production of berry and cherry juices decreased from 55 to 28 thousand tonnes and of frozen fruit from 425 to 380 thousand tonnes. Lower was also the production of other fruit products, i.e. jams, purees, canned products, dried fruit and pasteurised fruit. The production of vegetable products decreased from 1.32 to 1.27 million tonnes, including of frozen vegetables from 650 to 600 thousand tonnes. Only the production of tomato products (tomato concentrate, ketchup and tomato sauces) increased. The total production of drinking juices, nectars and fruit and vegetable beverages increased from 1.98 to 2.06 million tonnes.

It is estimated that in the 2019/20 season the total proceeds from the export of fruit and products thereof increased, when compared to the previous season, by about 1.7% to EUR 2 billion. This resulted from the rise in the export prices of almost all products, as the export volume of fresh fruit decreased by 18.5% to 1.06 million tonnes and of fruit products by 9.4% to 1.12 million tonnes. Decisive was a reduction in the sale of concentrated apple juice and frozen fruit. The rise in the prices of most products also resulted in the rise, from EUR 928.7 to 940 million, in the proceeds from the export of vegetables and products thereof. In the 2019/20 season, the upward trend in the export value of champignons and products thereof was maintained. The proceeds from foreign sale of those products rose by 4.3% to the record-breaking level of EUR 505 million. The total export value of fruit and vegetables and products thereof (including champignons and products thereof) rose from EUR 3.39 to 3.45 billion.

In the 2019/20 season, the total import of fruit amounted to 1.64 million tonnes, when compared to 1.68 million tonnes in the previous season. The decreased import was determined by the decreased import of citrus fruit from 521.5 to 476 thousand tonnes. Also, the import of grapes, nectarines, watermelons, kiwis and nuts decreased. The import of concentrated fruit juices (including concentrated apple juice) and canned exotic fruit increased. The share of moderate zone fruit and products thereof in the total

import value of fruit and products thereof increased from 17 to 19%. As a result of the decreased domestic production, the import of fresh vegetables increased by 14% to 820 thousand tonnes and of vegetable products by about 7% to 340 thousand tonnes. Among fresh vegetables, the largest (by 55%) was the increase in the import of onion. The total import value of fruit, vegetables and products thereof (including champignons and products thereof) increased from EUR 3.34 to 3.56 billion. It is estimated that the negative balance of trade in products of this commodity group amounted to EUR 111 million, when compared to the positive balance amounting to EUR 49.1 in the 2018/19 season.

The buying-in prices of almost all fruit from the 2019 harvest were significantly higher than those from the harvest in the previous year. The buying-in prices of cherries and blackcurrants rose most. The fall applied only to the prices of red currants and gooseberries for processing. In the 2019/20 season, the buying-in prices of dessert apples rose, in comparison with the previous season, by 109% and of apples used in the production of concentrated apple juice by 85%. In 2019, the prices of most seasonal vegetables were also higher, and the prices of string bean for direct consumption rose most. The fall was recorded only for the buying-in prices of cucumbers and red peppers. The average buying-in prices of vegetables of late varieties increased. In the 2019/20 season, the prices of parsley, cabbage and onion fell most, when compared to

the extremely high prices in the previous season. In view of relatively low storage losses, the supply of vegetables in the first half of 2020 was higher than in the first half of the previous year.

It is estimated that in the 2019/20 season, the average retail prices of fruit and products thereof rose, when compared to the previous season, by almost 20% with the largest rise in the prices of apples. The average retail prices of vegetables and products thereof were slightly lower. Decisive was the fall in the prices of most fresh vegetables in the first half of 2020, when compared to the first half of 2019. The consumption of fruit and products thereof is estimated in the 2019/20 season at 45 kg *per capita*, when compared to 46.5 kg *per capita* in the previous season. The consumption of vegetable products decreased from 56.1 to 55.7 kg *per capita*.

In the 2019/20 season, the share of direct consumption in the distribution of

supply of fruit is estimated at 31% in relation to 26% in the previous season. The share of export in the supply of fruit remained at the level of 20% and the share of processing decreased from 53 to 49%. In the supply of vegetables, the share of processing, just like in the previous season, amounted to 46%. The share of consumption increased from 42 to 43% and the share of export decreased from 12 to 11%.

In 2020, the harvest of fruit will be higher than the relative small harvest in the previous year. The production of most species of fruit dominant in the fruit harvest structure in Poland, including apples, will increase. Also, the production of most field vegetables will increase and the upward trend in the production of vegetables under cover will be maintained. As a result of the higher harvest, the buying-in prices of most horticultural products will fall.

In the 2020/21 season, the production of most fruit products, including mainly concentrated apple juice and concentrated juices made of colourful fruit, will be higher than in the previous season. In view of the poor quality of fruit of this year's harvest, the production of frozen fruit may decrease. The production of vegetable products, including mainly frozen vegetables, will increase. The export volume will increase and the export prices of fruit, vegetables and products thereof will fall. The import of moderate zone fruit will decrease. The import of exotic fruit may increase, yet its final volume, in particular with respect to fruit imported from outside Europe, will depend on the development of the COVID-19 pandemic creating huge problems in the sales logistics. The import of vegetables, including mainly onion, will be lower. There will be the fall in the retail prices and the increase in the consumption of most horticultural products.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukążą się:

1. Rynek pasz (42) • wrzesień 2020,
2. Rynek drobiu i jaj (58) • październik 2020,
3. Rynek zbóż (59) • październik 2020,
4. Rynek mleka (59) • październik 2020,
5. Rynek ryb (31) • październik 2020,
6. Rynek mięsa (59) • listopad 2020,
7. Rynek rzepaku (58) • listopad 2020.

WARUNKI PRENUMERATY I SPRZEDAŻY

Zamówienia na prenumeratę i sprzedaż wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel. 22 50 54 685 w godz. 8⁰⁰–16⁰⁰.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4), pokój nr 3.

Prenumerata roczna 1 egz. (2 numery) w 2020 r. wynosi 300 zł (w tym 8% VAT).

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433

W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

CENA 150 ZŁ

ISSN 1231-2584

Prenumerata (2 numery) w 2020 roku wynosi 300 zł (w tym 8% VAT). Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85 e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>